

Begroting 2023

Beantwoording technische vragen

Inleiding.....	2
Programma 1: Wonen, Ruimtelijke Ordening en Bereikbaarheid	4
Programma 2: Economie, Energie en Buiten.....	7
Programma 3: Welzijn, Sociaal en Cultuur	12
Programma 4: Bestuur, Veiligheid en Dienstverlening.....	13
Paragrafen	15
Financiële begroting	18
Overige vragen	20

Inleiding

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
VVD	10, 62	<p>Veiligheid:</p> <p>* IT-audit/Zero Trust. Wanneer is de uitvoering van de Audit in 2023 gepland en is voorzien de Raad te informeren over de resultaten, adviezen en te treffen maatregelen?</p> <p>* Cyber assessment. Hoe verhoudt het assessment zich ten opzichte van de IT-audit? De aanname van de VVD is dat sprake is van het equiperen/bewustwording van het personeel. Als dat correct is, is het kennismaken of doorvertalen daarvan een optie voor de raadsleden?</p>	<p>IT-Audit is onderdeel van de reguliere audit waar de interne controller op dit moment mee bezig is. Dit is onderdeel van de reguliere voorbereiding op de accountantscontrole. De uitkomsten hiervan worden middels een RIB gedeeld.</p> <p>Zero-Trust is een apart project waarbij bevindingen vanuit een eerdere audit worden opgelost. Dit project loopt al en zal begin 2023 verder vervolg krijgen.</p> <p>Cyber assessment is nog niet afgerond en er worden nog de nodige beveiligingsmaatregelen geïmplementeerd als ook een security awareness campagne gestart. Hierin zal de raad meegenomen worden ter kennisneming.</p>
CU	5	<p>Opgaven binnen het sociaal domein hebben doorgaans een structureel karakter. Deze worden echter in toenemende mate gedekt met incidentele middelen. Dit vormt een risico voor de continuïteit. We maken inzichtelijk hoe we dit risico kunnen verkleinen en komen in de kadernota 2024 met een voorstel. Onder andere om het actieplan eenzaamheid, het versterken van de welzijnsstructuur (extra inzet jongerenwerk en welzijnswerk) en de inzet van het sociaal team, structureel te borgen. VRAAG: in het Programmaonderdeel 3 komt de structurele borging niet meer terug. Betekent dit dat het onderzoek en het opstellen van het voorstel in de KN 2024 budgetneutraal wordt uitgevoerd in 2023?</p>	<p>Voor diverse opgaven in het Sociaal Domein, zoals het actieplan eenzaamheid, het versterken van de welzijnsstructuur (extra inzet jongerenwerk en welzijnswerk) en de inzet van het sociaal team, is mede door het ontbreken structurele ruimte in begroting in het verleden besloten om voor enkele jaren budget beschikbaar te stellen. De periode waarvoor het budget beschikbaar is gesteld nadert voor meerdere opgaven het einde, waardoor bij de Kadernota 2024 nieuwe (of verlengings-) voorstellen worden verwacht. Het onderzoek en opstellen van het voorstel in kadernota 2024 wordt uitgevoerd binnen bestaande formatie.</p>

CU	6, 7	Weerstandratio was vorig jaar 7,1 en nu 4,55. VRAAG: hebben we zoveel AR ingezet of is ons totale risico zo veel toegenomen; of beide?	Het is een combinatie van beide. In de jaarstukken zat ook een groot (voordelig) jaarrekeningsaldo die feitelijk ook tot het vermogen behoorde. U ziet dit ook terug in het overzicht onder 'beleid en beschikbaarheid van de weerstandscapaciteit'. De risico's zijn ook toegenomen, met name bij de grondexploitaties, er ligt hier een duidelijk verband met de sterk gestegen prijzen.
CU	10, 12	Structurele lasten nieuw financieel systeem (zie ook implementatiekosten 550k uit de AR en SAAS lasten per jaar 30k) irt pag 9 ICT Jaarlijkse licentiekosten. VRAAG: zit hier geen dubbeling in ivm licenties nieuwe systeem en huidige systeem?	Bewust lopen de bestaande en nieuw aangevane licentiekosten naast elkaar in de begroting 2023 en verder. Op dit moment is nog onduidelijk welke kosten van het bestaande systeem door zullen lopen, na de implementatie van het nieuwe systeem. Reden hiervoor is dat we nog steeds de historie moeten kunnen raadplegen. Afspraken over licentiekosten in de toekomst zullen gemaakt worden als onderdeel van het project "implementatie nieuw financieel systeem".
PM	2	Hoe verhoudt op pagina 2 van het raadvorstel begroting de stijging van woonlasten (afvalstoffen-, rioolheffing eigenaren resp, gebruikers, OZB) tot de compensatie van € 35,00 per huishouden. In hoeverre worden de stijgingen met laatstgenoemd bedrag gecompenseerd?	Op pagina 6 van de begroting wordt weergegeven hoe de 8% lastenstijging wordt gerealiseerd door de compensatie van € 35.

Programma 1: Wonen, Ruimtelijke Ordening en Bereikbaarheid

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
CU	18	3e punt: centrum ontwikkeling Vuilendam: Waaraan moeten we denken qua toepassing(en) van een fiets-lint langs de Alblas en Graafstroom?	Tussen Oud-Alblas en Goudriaan is in de tijd van de ontginning van het gebied een lintstructuur ontstaan, die bestaat uit een waterpartij met aan weerszijden (over het grootste deel althans) een weg met daaraan bebouwing. De weg aan de zuidzijde van dit lint wordt het meest benut door autoverkeer, terwijl de noordelijke weg meer fietsers aantrekt. Eerder is vanuit een van de raden van de voorgaande gemeenten de wens geuit om de noordelijke weg langs het lint fietsvriendelijk in te richten om zo een fietslint te creëren. Daarbij kan gedacht worden aan een andere inrichting van de bestaande wegen, maar ook aan het maken van nieuwe fietsverbindingen, bijvoorbeeld in de vorm van bruggen. Voor de realisatie zijn wij grotendeels afhankelijk van Waterschap Rivierenland als wegbeheerder van de wegen buiten de bebouwde kom. Bij de binnen de bebouwde gelegen centrum-ontwikkeling Vuilendam willen we het idee van het fietslint toepassen bij de herinrichting van de wegen.
CU	19	Waardoor zijn de opbrengsten grondverkoop snippergroen 'STRUCTUREEL' € 30.000 per jaar?	We zien al jaren dat de opbrengsten van deze verkopen hoger zijn dan de ramingen binnen onze begroting. Dit zorgt voor een onevenwichtig beeld. Het uitgangspunt is realistisch begroten en aangezien het hier om een structureel onderdeel gaat hebben wij ingeschat dit te kunnen aanpassen. De gemeente zal dergelijke opbrengsten altijd wel blijven houden zolang er projecten, investeringen of uitgifte van gronden plaats zal vinden of gemeentelijke gronden die in-en om woonwijken liggen die in eigendom zijn.
PM		Kan er meer informatie verstrekt worden over de stijgende lijn van ongevallen. Bijzonder in tijde van corona	De meest recente verkeersveiligheidsrapportage BLIQ, met daarin de ongevalcijfers en analyse, zullen wij u binnenkort ter informatie aanbieden.

CU	15	<p>2 punten uit de KN in het onderdeel 'wat gaan we ervoor doen' die niet terugkomen in de begroting:</p> <p>a. Stimuleren we de bouw van innovatieve en flexibele woonvormen in samenwerking met woningbouwcorporatie en Provincie Zuid-Holland.</p> <p>b. Onderzoek doen naar zelfbewoningplicht inwoners.</p> <p>c. VRAAG: Zijn deze 2 prominent in de KN opgenomen posten wellicht onder een andere naam opgenomen in de Begroting?</p>	<p>Deze onderdelen uit de Kadernota zijn niet expliciet terug te vinden in de begroting. Het stimuleren van innovatieve en flexibele woonvormen maakt onderdeel uit van de programmaonderdelen Voorzien in de woonbehoefte en Versnellen van de woningbouw en het op peil brengen van de woningvoorraad. Met name voor de versnelling is budget ter beschikking gesteld. Het onderzoek doen naar zelfbewoningsplicht maakt onderdeel uit van een breder onderzoek naar het inzetten van instrumenten op de woningmarkt. Voor dit onderzoek, dat plaatsvindt binnen de reguliere formatie, is geen apart budget benodigd en is dan ook niet opgenomen in de begroting.</p>
----	----	---	---

CU	17/18, 19	<p>Wonen, RO en bereikbaarheid:</p> <p>a. Uit het GVVP Molenwaard van 2017, 5 grote verkeerskwesties in de kernen (en prioriteit)</p> <p>i. 3.1 Hoofdwegenstructuur in Nieuw-Lekkerland</p> <p>ii. 3.2 Kinderdijk en toeristisch verkeer naar de molens</p> <p>iii. 3.3 Groot-Ammers, de route Voorstraat/Sluis en doorgaand verkeer</p> <p>iv. 3.4 Verkeersstructuur Nieuwpoort en Langerak-Zuid</p> <p>v. 3.5 Sluipverkeer door Oud-Alblas</p> <p>b. VRAAG: Nu het Mobiliteitsplan Molenlanden voor de zoveelste keer vertraagt (pas in 2023 starten...) en aangezien de beide GVVP's nog steeds vigerend beleid zijn is onze vraag over bijvoorbeeld GVVP Molenwaard (want een uitvoeringsplan met prioriteiten uit GL heb ik niet kunnen vinden, wel een GVVP): In deze begroting worden 2 van de 5 probleemgebieden in Molenwaard genoemd (Kinderdijk en Groot-Ammers), betekent dit dat de andere 3 zodanig zijn opgelost dat deze niet met prio worden aangepakt?</p> <p>c. VRAAG: Waar vinden we in de begroting het in de KN genoemde kader 'Actief handhaven op overlast door zwaar verkeer in de kernen, overlast van motoren en op snelheid.'?</p>	<p>Voor wat betreft de 3 resterende belangrijke punten uit het GVVP Molenwaard 2017: Hoofdwegenstructuur Nieuw-Lekkerland: tijdens de in 2017 afgeronde dijkversterking is in Nieuw-Lekkerland een weg aangelegd op de nieuwe dijk, waarbij een betere doorstroming voor het doorgaand wegverkeer is gerealiseerd. Blijft dat verkeer door de woonkern nog veel blijft en er aandacht is voor alternatieven. Dit kan in de vorm van een nieuwe ontsluiting of wijzigingen in de inrichting van de huidige wegen. Zo onderzoeken we een andere weginrichting van de Standerdmolen ter hoogte van het Raadhuisplein.</p> <p>Verkeersstructuur Nieuwpoort en Langerak: inmiddels is de nieuwe verkeersstructuur grotendeels gereed en is de verbinding met de Wouter van Langherakelaan vanuit de nieuwe wijk Langerak Zuid gemaakt. De Wouter van Langerhakelaan zal komende jaren opnieuw worden ingericht. Sluipverkeer Oud-Alblas: inmiddels heeft aanpassing van het kruispunt A15/N3/N214 en verbreding van de A15 plaatsgevonden waardoor het sluipverkeer dat de file op de A15 wil mijden, is afgenomen. ANtwoord vraag C : Handhaving is in eerste aanleg een zaak van Politie en OM. Voor de overlast door zwaar verkeer zijn wij in overleg met politie en waterschap over de ontheffingverlening voor 15-tons zones. Voor de overlast van de motoren willen wij aansluiten bij het initiatief van de gemeente Bergen, die de regering oproept om de eisen voor motoren aan te scherpen. Bij snelheidsbeperking zetten wij, naast infrastructurele maatregelen bij met name groot onderhoud, in op gedragsbeïnvloeding van de verkeersdeelnemers. Hiervoor wordt een regionaal programma uitgerold, waarbij van jong tot oud o.a. verkeerseducatie wordt aangeboden.</p>
----	-----------	--	---

Programma 2: Economie, Energie en Buiten

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
VVD	20	Visie Bedrijventerreinen. In welk kwartaal van 2023 vindt wordt de visie 'opgeleverd' ter bespreking in de Raad?	Momenteel werken we aan het opstellen van een visie bedrijventerreinen. De planning is erop gericht de visie bedrijventerreinen nog dit jaar aan te bieden in het 4 ^e kwartaal van 2022 of januari 2023.
VVD	23	<p>Arbeidsmarkt. I-lab, Sity academy en Wijij.</p> <p>Kunt aangeven wat het aantal ondernemers in Molenlanden is dat verbonden is aan het I-lab, wat de aard/type bedrijven is en wat het aantal betrokken werknemers is?</p> <p>Kunt u specifieker aangeven op welke gronden cq welke criteria u hanteert voor een mogelijke deelname in de financiering van het I-lab?</p> <p>Wat is het aantal Molenlandse bedrijven dat is 'aangesloten' op de (technisch gerichte) faciliteiten/praktijkopleidingen?</p> <p>Kunt u (op hoofdlijnen) de resultaten van de activiteiten met de Raad delen?</p>	<p>Het i_lab heeft de ambitie om te verbinden, te ontdekken, te ontwikkelen en perspectief te geven. Om samen met partners een krachtig innovatief (beroeps)onderwijs (po, vo, mbo, hbo en wo) te realiseren, een Leven Lang Ontwikkelen te stimuleren en bedrijven gezamenlijk te laten innoveren voor een groter vernieuwings- en aanpassingsvermogen van stad en regio. Het i_lab is een <i>fysiek centrum</i> op de campus in Gorinchem, waar door samenwerking tussen scholen en bedrijven in verschillende projecten nieuwe technologieën zichtbaar en concreet worden gemaakt. Daarnaast is het een <i>knooppunt in het netwerk van samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid</i> in de Gorinchem en de omliggende regio. Hier zijn de beroepskennis en de skills van de toekomst continu in ontwikkeling.</p> <p>Het i-Lab is continu in ontwikkeling en groeit steeds door. Op dit moment is een tiental bedrijven uit Molenlanden aangesloten bij i_lab, met name bedrijven in de techniek en zorginstellingen. Dit betekent niet alleen dat de honderden werknemers van deze bedrijven gebruik kunnen maken van de activiteiten en faciliteiten van i_lab maar ook dat er onderlinge kennisuitwisseling plaatsvindt en deze bedrijven bijdragen aan (les)activiteiten door bijvoorbeeld groepen leerlingen te ontvangen, praktijkopdrachten aan te leveren of voor machines en materialen te zorgen.</p>

			<p>Mogelijke deelname aan de financiering van i-lab vloeit voort uit de uitkomsten van eerdere bestuurlijke conferenties over het versterken van de leefbaarheid in de functionele regio (13 juni en 27 november 2019) en uit het commitment wat Molenlanden heeft uitgesproken aan de Regiodeal (oa 'Waar van toepassing actief in te gaan zetten voor de verdere concrete uitwerking van de afspraken en daarna de uitvoering van de Regio Deal'). Daarnaast is deze mogelijke bijdrage gebaseerd op het aantal VO leerlingen uit Molenlanden dat in Gorinchem naar school gaat (31% van de Molenlandse VO leerlingen) en op het belang voor Molenlandse bedrijven dat de mismatch op de (zeer krappe) arbeidsmarkt wordt aangepakt.</p> <p>De resultaten van i_lab tot nu toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In totaal 94 activiteiten, met 18 verschillende scholen, met 45 verschillende bedrijven • 10 leden en partners in het bedrijvencollectief • EUR 104.000 subsidie binnen gehaald. • 3 stagiairs bij i_lab hun stage afgerond. <p>Kpi's binnen de drie actielijnen:</p> <p><u>Innovatief onderwijs</u>: 997 leerlingen hebben les in het i_lab gevolgd, 130 leerlingen hebben een programma van het i_lab op hun eigen school gevolgd. 18 verbindingen gemaakt tussen bedrijfsleven en onderwijs met betrekking tot een opdracht. Hier zijn 146 leerlingen bij betrokken. 11 verbindingen gemaakt tussen bedrijfsleven en onderwijs met betrekking tot een gastles of</p>
--	--	--	--

			<p>bedrijfsbezoek. Hier zijn 148 leerlingen bij betrokken. In totaal dus 1421 leerlingen bediend vanuit i_lab.</p> <p><u>Levenlang ontwikkelen</u>: 16 bijeenkomsten voor medewerkers van bedrijven of docenten</p> <p><u>Samen innoveren</u>: 2 proeftuinen gestart, 3 bijeenkomsten, 14 bedrijven betrokken</p>
CU	21	<p>Op pag 21 staan verschillende uitgangspunten en randvoorwaarden genoemd t.a.v. de rol van de gemeente bij de ontwikkeling van de agri- en foodcampus.</p> <p>a. VRAAG: is het college van plan om de raad naar specifieke kaders te vragen voor de rol van de gemeente hierin?</p>	<p>De ontwikkeling van de Agro en foodcampus betreft een particulier initiatief. Momenteel wordt door de initiatiefnemers verder nagedacht over de missie en visie van de Agri-foodcampus. We ondersteunen de ontwikkeling van een agri- en foodcampus onder de voorwaarde dat dit een innovatiehub wordt waarin overheid, onderwijs, ondernemers samenwerken aan toekomstbestendige veenweiden en versterking van de (agrarische)economie. We zullen uw raad schriftelijk informeren over de voortgang van het proces.</p>
CU	23	<p>Op pag 23 staat bij Vrijetijdseconomie Kinderdijk bij het onderdeel 'wat willen we bereiken' het behoud van de dorps huisfunctie niet meer bij het doel om zich te ontwikkelen in de luwte van de toeristenstroom. Dit staat in de KN wel opgenomen.</p> <p>a. VRAAG: betekent dit dat het vastgestelde kader in de KN (waar het expliciet staat vermeld) niet wordt meegenomen? Het lijkt erop dat het bewust is weggelaten namelijk, gezien de andere te bereiken punten die wel 100% zijn overgenomen.</p>	<p>De dorps huisfunctie is bij alle ontwikkelingen rond het Molengebied (b.v. Herontwikkeling Entreezone en Bakkerij Ons Dagelijks Brood) een onderwerp dat steeds de aandacht heeft. Door onduidelijke redenen is hij niet overgenomen.</p>

CU	26	Op pag 26 staat in de tabel met indicatoren geen streefwaarde 2023 voor werkloosheids% en netto arbeidsparticipatie genoemd. a. VRAAG: zijn hier cijfers weggevallen, of kiest het college ervoor om hier geen streefwaarde voor op te nemen wellicht?	Deze indicator wordt als volgindicator opgenomen in de begroting en is daarmee vergelijkbaar met de BBV indicatoren die verderop op pagina 26 worden gepresenteerd.
CU	27	Op pag 27 staat in de tabel met Actuele kaderstellende beleidsnota's de 'Laadvisie Molenlanden' genoemd. a. VRAAG: waar is deze laadvisie te vinden?	De hoofdlijnen van deze visie zijn in concept en zullen in december aan de raad worden aangeboden. Er van uitgaande dat de situatie 2023 waarin in Q1 de visie zal zijn vastgesteld en zal gelden voor de begroting 2023.
PM		Er zijn binnen de gemeente meerdere bedrijventerreinen. Aan de hand van welke criteria wordt beslist welk bedrijventerrein hiervoor in aanmerking komt?	Deze criteria zijn o.a. de omvang en de organisatiegraad van het bedrijventerrein.
PM		In het besluitvormingstraject voor bedrijven op bedrijventerreinen wordt uitgegaan van 1 bedrijventerrein. Waarom wordt dit beperkt tot één bedrijventerrein?	Door eerst een energieadviestraject op één bedrijventerrein te organiseren kan de gemeente hierin ervaring opdoen. Op basis van de evaluatie van het adviestraject kan worden besloten om het adviestraject, eventueel in aangepaste vorm, vervolgens op meerdere bedrijventerreinen te organiseren.
PM		Hoe is het bedrag van € 25.000 berekend?	Dit bedrag is gebaseerd op het verwachte aantal deelnemende bedrijven en de kosten per deelnemend bedrijf.
PM		Vallen de kosten van het communicatietraject (m.n. bijeenkomsten en bedrijfsbezoeken) binnen de gevraagde bijdrage van € 50.000?	Ja, deze vallen binnen de gevraagde bijdrage.

PM		<p>Wat betreft isolatiemaatregelen wordt opgemerkt, dat er een hoge deelname is van collectieve inkoop van isolatie (394), maar dat de conversie naar verstrekte opdrachten laag is (pag 6 Actualisatie UVP duurzaamheid en klimaat Molenlanden). Kan aangegeven worden wat hiervan de (mogelijke) oorzaak is?</p>	<p>De RREW waarin ook de isolatieactie valt, loopt nog tot en met 31 december 2022. We hebben dan een eindbeeld van alle acties die vervolgens worden geëvalueerd. Zo ook de isolatieactie waarbij we nader onderzoeken wat de mogelijke oorzaken zijn van de tot nu toe lage conversie.</p> <p>Zoals aangegeven in het UVP gaan we een meerjarenplan indienen in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (zie hieronder). Hierin worden dan ook de resultaten en de learnings van de isolatie actie meegenomen om te komen tot een meer effectievere aanpak.</p> <p><i>Om mensen te helpen bij het isoleren van hun woning komt het Rijk in 2023 met het Nationaal Isolatieprogramma. Hiervoor wordt extra geld ter beschikking gesteld tot en met 2030. Gemeenten kunnen hiervoor een meerjarenplan indienen. Het plan dient aan te sluiten bij de transitievisie warmte en gericht te zijn op het verbeteren van woningen met de slechtste labels. Het gaat hier om een lokale collectieve aanpak. De middelen kunnen, bovenop de 30% subsidie uit de ISDE, besteed worden aan isolatiemaatregelen, gemeentelijke proceskosten daarin en de ontzorging (o.a. ook via bewonersinitiatieven).</i></p>
PM		<p>De Veenweidestrategie maakt geen langer deel uit van het uitvoeringsprogramma vanaf 2023 om dat er een uitvoeringsprogramma landelijk gebied voor in de plaats komt. Welke gevolgen heeft dat voor de uitvoering van het programma voor de landbouw?</p>	<p>Dat heeft geen consequenties. De scope van Veenweidestrategie zal zich verbreden naar de onderwerpen vanuit het NPLG. We kiezen voor een ambitieuze aanpak met een brede scope, waaraan overheden samen met de belanghebbenden in de gebieden inhoud geven. Uw raad is hier op 11 oktober over geïnformeerd.</p>
PM		<p>In hoeverre heeft de gemeente zich al kunnen oriënteren op subsidies voor de uitvoering van het programma. Wat heeft zij voor informatie ingewonnen bij andere gemeenten?</p>	<p>Ja, hierover is informatie ingewonnen bij andere gemeenten. De provincie Zuid-Holland verstrekt subsidies voor de verduurzaming van bedrijventerreinen.</p>

Programma 3: Welzijn, Sociaal en Cultuur

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
PM		Jeugdzorg, hoge kosten maar toch een hoger percentage gelukkige jeugd dan landelijk? Kan hier een antwoord op gegeven worden?	Vraag is in overleg met PM komen te vervallen.
CU	29	Op pag 29 staat: Gecontracteerde Wmo-zorgaanbieders actief en structureel betrekken bij de transformatie, innovatie en signalering binnen het sociaal domein. a. VRAAG: innovatie en signalering lijken duidelijk, maar wat bedoelt het college specifiek met transformatie in dit verband?	Het college ziet voor de gecontracteerde Wmo-aanbieders een actieve rol weggelegd om mede invulling te kunnen geven aan de transformatie binnen het sociaal domein. Het college verstaat onder transformatie de volgende aspecten: het is sociaal domein breed, gericht op integraliteit (over meerdere levensgebieden), functionele samenwerking (ontschotting geldstromen/zorgwetten), verbinding met het voorveld (informele zorg, netwerk, welzijn), minder financiële inzet, meer inzet van algemene (voorliggende) voorzieningen, uitstroom uit Wmo-maatwerkvoorzieningen door het versterken van de zelfredzaamheid en participatie. Om hiermee in te spelen op de dubbele vergrijzing, het stijgend gebruik van voorzieningen, het langer thuis wonen. Het uitgangspunt hierbij is partnerschap met de Wmo-aanbieders om de gestelde doelen te realiseren. Gemeente en aanbieders verwachten van elkaar een proactieve houding bij het (door)ontwikkelen.
CU	29	Op pag 29 staat bij het punt 'motie Respect' helemaal onderaan '...verbreden naar meer exclusiviteit...'. a. VRAAG: De term exclusiviteit werkt in dit verband wellicht wat verwarrend. Het college gebruikt 'verbreding' en hanteert voorbeelden die meerdere doelgroepen aangaan, maar aan de andere kant wordt ook weer gesproken over 'brede inclusie' in de rest van de tekst bij dit punt. Dus voor de helderheid: Worden hiermee meerdere doelgroepen bedoeld dan de in de afgelopen tijd exclusieve aandacht voor alleen LHBTI doelgroepen, zoals ouderen en vluchtelingen?	Bestaand beleid (motie respect in Molenlanden) voorzetten en verbreden naar meer exclusiviteit. Het woord 'exclusiviteit' vervangen door 'inclusiviteit' is beter. Hiermee wordt bedoeld dat er meer focus komt te liggen op inclusie waarbij niet alleen exclusieve aandacht is aan een specifieke doelgroep (LHBTI) dus ook andere doelgroepen dus inclusie in bredere zin dan alleen LHBTI doelgroep. Hierbij kunnen we inderdaad denken aan vluchtelingen en ouderen maar ook alle andere doelgroepen in de samenleving: diversiteit.

Programma 4: Bestuur, Veiligheid en Dienstverlening

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
VVD	8, 35, 41	<p>Dienstverlening</p> <p>* 8 > -64, -258, -259 en -290 (resp de jaren 2023, 2024, 2025 en 2026).</p> <p>* 35 > Concentratie van dienstverlening voor minder producten/diensten die inwoner minder vaak nodig hebben.</p> <p>* 41 > Met de invoering van 1 servicepunt (Q1 2023) zullen de bezorgkosten komen te vervallen.</p> <p>Hoezo minder producten? Toch alleen minder vaak nodig? Is dat juist?</p> <p>Hoezo kosten van bezorging komen te vervallen? Op welke wijze?</p> <p>Graag uitleg van de zin in relatie tot het tabelletje op bladzijde 8.</p>	<p>Zin p.35 bevat een woordje teveel minder. Het rode 'Minder' moet worden verwijderd. Concentratie van minder producten/diensten die inwoners minder vaak nodig hebben. Bij p.41 gaat het waarschijnlijk om legesinkomsten ipv bezorgkosten.</p>
CU	35	<p>Op pag 35 staat: We leveren maatwerk voor inwoners die niet fysiek in staat zijn om het servicepunt te bezoeken. (C.1.).</p> <p>a. VRAAG: betekent dat bijv. ook voor mensen die geen auto hebben of geen tijd hebben om zover te reizen?</p>	<p>Met niet fysiek in staat bedoelen we met name inwoners die echt hun huis niet uit kunnen door bijvoorbeeld ziekte, als ze bedlegerig zijn. Voor inwoners met een WMO indicatie bieden we de Molenhopper aan. Voor inwoners zonder auto is de eerste stap om te kijken of er een alternatief is (OV, fiets, kennis met een auto). Zij kunnen vervolgens kiezen voor het laten thuisbezorgen van het document. Voor inwoners die geen tijd hebben zijn er mogelijk alternatieven in de beschikbare openingstijden te vinden. We gaan bijvoorbeeld vier avonden in de week open. Inwoners in een lastige situatie raden we altijd aan om contact met ons op te nemen zodat we kunnen meedenken over de oplossing. Dat gebeurt nu ook al. Het gaat in deze gevallen om de aanvraag van een nieuw reisdocument of rijbewijs wat gemiddeld één keer in de tien jaar nodig is.</p>

CU	41	<p>Met de invoering van één servicepunt in de gemeente in het eerste kwartaal zullen de bezorgkosten van reisdocumenten en rijbewijzen vervallen.</p> <p>a. VRAAG: bezorgkosten tussen de servicepunten vervallen, maar bezorgkosten naar de inwoners zullen toch stijgen voor de gemeente? Dat is namelijk de rechtvaardiging die het college aangeeft voor het laten vervallen van de overige servicepunten; namelijk 'gratis thuisbezorgen'. Oftewel 'kosten gemeente'.</p>	<p>Zelfde vraag de vraag van de VVD. Hiermee bedoelen we legesinkomsten in plaats van bezorgkosten die wegvallen bij de invoering van één servicepunt</p>
----	----	--	---

Paragrafen

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
PM		Stijging overheadkosten. Verklaring	De stijging wordt vooral veroorzaakt door hogere personeelskosten €856K die het gevolg zijn van salarisstijgingen. In de personele begroting 2023 is dit nog verder toegelicht. Daarnaast is de oorzaak van de stijging van de overhead het gevolg van hogere kosten voor automatisering € 683K door toenemend verbruik van data en hogere uitgaven voor beveiliging.
PM		Weerstandsvermogen loopt in 25 en 26 op. Verklaring	Het weerstandsvermogen is over 2025 en 2026 niet weergegeven. Alleen over het begrotingsjaar 2023. Mocht het hier over de meerjarige ratio's gaan dan heeft dat te maken met indexaties (jaarlijks) en bijvoorbeeld afnemende netto schuldenquote.
CU	12	Implementatie E-HRM systeem heeft alleen de implementatiekosten die worden gedekt uit de AR. VRAAG: Waar zitten dan de jaarlijkse kosten? Wellicht in de post 'jaarlijkse licentiekosten' op pag 9?	Deze kosten zitten vanaf 2024 gedekt bij structurele licentiekosten.
CU	43	T.a.v. de Woonlastenontwikkeling doet Sliedrecht het beduidend beter dan ML in onze regio (plaats 69 t.o.v. 151). a. VRAAG: Wat doen ze in Sliedrecht beter dan in ML om op deze plaats te staan?	Een inhoudelijke vergelijking met omliggende gemeenten kunnen wij niet voor u maken. Wij hebben geen inzicht in de onderliggende variabelen.
CU	44	De nota 'Weerstandsvermogen en risicomgmt' komt volgens de RTA op 1 dec en dat is niet 'medio dit jaar'. a. VRAAG: typefout?	December 2022 is inderdaad correct. Indien het woord 'medio' voor verwarring zorgt is uw vraag inderdaad terecht.

CU	47	Eerder noemde het college de periode vanaf 2026 nog 'het ravijn'. Nu wordt het risico van het gemeentefonds geschat op 1% en nemen we 75% van de kans daarop op in de paragraaf weerstandsvermogen en risico's. a. VRAAG: Heeft het college het ravijn nu ook gekwantificeerd ('slechts' een half miljoen per jaar) of is het nog steeds een ravijn zonder te zien waar we gaan vallen en is die half miljoen slechts voor het komend jaar relevant, ondanks dat de tekst van het risico met name gaat over de jaren na 2025?	In de doorrekening gaan wij uit van begrotingsjaar 2023 en de risico's die zich dan eventueel voordoen. We melden uiteraard wel eventuele vergezichten maar die zijn te onzeker om die voor nu in een bedrag te vertalen. Dat zal de komende jaren moeten blijken. In de septembercirculaire is overigens meer dan 1 miljard (landelijk) extra beschikbaar gesteld met ingang van 2026. Hierdoor is het zogenaamde 'ravijn' een stuk minder diep geworden.
CU	64	Er staat dat er 2 punt 194 mln euro toename voor salarisbudget is, maar dat moet 2 komma 194 mln zijn (consistentie-issuetje)	Voor consistentie had dit inderdaad netter gekund.
CU	72	In Langerak Zuid staat voor 2026 nog 4000m2 aan ontwikkelmogelijkheid open. a. VRAAG: Zijn er voor het laatste veld al gedachtelijnen voor invulling ervan?	De invulling van het laatste woonveld van Langerak-Zuid, woonveld I, maakt onderdeel uit van de exploitatie van het gehele plan. De uitgangspunten zoals geformuleerd in het Ontwikkelingskader zoals in 2015 is vastgesteld zijn van toepassing. Net zoals de meest recente woonvelden zullen we deze uitgangspunten waar mogelijk updaten naar de voorwaarden van de Woonvisie, om hiermee tot een zo goed mogelijk passend plan te komen.
CDA	78	3.5 Mutaties algemene reserve: kunnen deze worden gespecificeerd zodat inzichtelijk wordt wat er wordt toegevoegd/onttrokken aan de algemene reserve?	De mutaties worden gespecificeerd in de tabel hieronder.

Beheerprogramma	Reden van de mutatie	Baten totaal (onttrekking) 2023	Lasten totaal (toevoeging) 2023
<i>Bedragen x €</i>			
Programma 1: Wonen, Ruimtelijke Ordening en Bereikbaarheid		693.000	250.164
Taakveld 81/Ruimtelijke ordening:			
-Algemene reserve	Incidentele uitgaven Omgeving	150.000	
Taakveld 82/Grondexploitatie:			
-Algemene reserve	Winstname Plan Hofstede HBL 2023		18.768
-Algemene reserve	Winstname Smidse Berg NRD		24.873
-Algemene reserve	Winstname Woningbouw Groot-Ammers ZO 2023		37.023
-Algemene reserve	Winstname CBS Locatie HBL		169.500
-Algemene reserve	Winstname Plan Doetse Vliet III 2024	125.000	
-Algemene reserve	Lokale agrarische projecten		
Taakveld 83/Wonen en bouwen:			
-Algemene reserve	Inhuur BWT	418.000	
Programma 2: Economie, Energie en Buiten		47.315	213.795
Taakveld 32/Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
-Algemene reserve	Winstname Bedrijventerrein Melkweg 1e fase BL		110.411
-Algemene reserve	Winstname Bedrijventerrein Melkweg 2e fase BL		103.384
-Algemene reserve	Winstname Bedrijventerrein Gelkenes		
-Algemene reserve	Implementatiekosten nieuw afvalbeleid 2022/2023	47.315	
Programma 3: Welzijn, Sociaal en Cultuur		165.000	0
Taakveld 61/Samenkracht en burgerparticipatie:			
-Algemene reserve	Versterken welzijnstructuur 2022 en 2023	165.000	
Programma 4: Bestuur en Veiligheid		0	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene uitgaven		604.660	0
Taakveld 08/Overige baten en lasten			
-Algemene reserve	Eenmalige korting gemeentelijke heffingen (17.276 x € 35)	604.660	
-Algemene reserve	Exploitatiesaldo naar reserve		
Overhead		700.000	0
Taakveld 04/Overhead			
-Algemene reserve	Nieuw financieel pakket	550.000	
-Algemene reserve	Nieuw HRM pakket	150.000	
Vennootschapsbelasting		5.000	0
Taakveld 09/Vennootschapsbelasting			
-Algemene reserve	Vennootschapsbelasting 2023 t/m 2026	5.000	
Totaal		2.214.975	463.959

Financiële begroting

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord																														
CU		In het raadsvoorstel bij Kanttekening 1.2 staat het saldo incidentele baten en lasten als een 'WAARVAN' en dient dus te worden afgetrokken van het begrotingssaldo na bestemming wat er boven staat. VRAAG: klopt de totaalstelling dan wel? Sowieso is er geen aansluiting van de genoemde incidentele B en L (saldo) te vinden met paragraaf 3.8 in de begroting. Welke cijfers zijn leidend?	<p>Helaas is niet de laatste versie van het overzicht structureel begrotingssaldo opgenomen. De juiste tabel staat hierna:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bedragen x € 1.000</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Geraamd resultaat</td> <td>559</td> <td>488</td> <td>268</td> <td>283</td> </tr> <tr> <td>Incidentele lasten (incl. reservemutaties)</td> <td>2.068</td> <td>6.153</td> <td>6.075</td> <td>2.075</td> </tr> <tr> <td>Incidentele baten (incl. reservemutaties)</td> <td>4.300</td> <td>1.094</td> <td>516</td> <td>516</td> </tr> <tr> <td><i>Saldo incidentele baten en lasten</i></td> <td><i>-2.232</i></td> <td><i>5.059</i></td> <td><i>5.559</i></td> <td><i>1.559</i></td> </tr> <tr> <td>Structureel resultaat</td> <td>-1.673</td> <td>5.547</td> <td>5.827</td> <td>1.842</td> </tr> </tbody> </table> <p>De opzet van de tabel is met P-ZH afgestemd en is daarom iets anders. Het geraamde resultaat (zie bovenste regel in de tabel) wijzigt daarmee niet.</p>	Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	Geraamd resultaat	559	488	268	283	Incidentele lasten (incl. reservemutaties)	2.068	6.153	6.075	2.075	Incidentele baten (incl. reservemutaties)	4.300	1.094	516	516	<i>Saldo incidentele baten en lasten</i>	<i>-2.232</i>	<i>5.059</i>	<i>5.559</i>	<i>1.559</i>	Structureel resultaat	-1.673	5.547	5.827	1.842
Bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026																													
Geraamd resultaat	559	488	268	283																													
Incidentele lasten (incl. reservemutaties)	2.068	6.153	6.075	2.075																													
Incidentele baten (incl. reservemutaties)	4.300	1.094	516	516																													
<i>Saldo incidentele baten en lasten</i>	<i>-2.232</i>	<i>5.059</i>	<i>5.559</i>	<i>1.559</i>																													
Structureel resultaat	-1.673	5.547	5.827	1.842																													
CU	86	De tabel met daarin de Toelichting incidentele reservemutaties staan de kopjes Lasten en Baten omgedraaid. Dit geldt ook voor de tabel met de Structurele reservemutaties op pag 87 a. VRAAG: is het een juiste constatering? Zo ja, graag de kolomkopjes goed zetten. Zo nee, hoe kan deze verwarring worden vermeden? Wellicht een andere benaming van de kolommen hanteren voor de toelichtingstabel?	De constatering is correct: De kopjes staan in een andere volgorde. De cijfers komen met elkaar overeen. In een volgend P&C product zal extra aandacht aan de opmaak van de tabellen worden besteed.																														
CU	99	We investeren in 2023, 24 en 26 in smartphones maar in 2025 niet. a. VRAAG: Klopt deze constatering of is er iets vergeten wellicht of is het een manier om het investeringsaldo te spreiden?	Deze constatering is juist. De berekening geeft aan dat er geen investering gedaan hoeft te worden in smartphones in het jaar 2025. Hiernaast loopt nog het onderzoek om de vervanging iedere 3 jaar i.p.v. 2 jaar te doen.																														
CU	99	De vervanging wekplekapparatuur wordt begroot in 2023, 24 en 25 maar in 2026 niet meer zichtbaar. a. VRAAG: Is dat de post laptops/tablets of is er iets vergeten? Indien het eerste dan de suggestie om de naamgeving te uniformeren.	Deze wordt ook begroot in 2026. Echter is de beschrijving nog ongewijzigd en heet het in 2026 nog laptops/tablets waar dit "werkplekapparatuur" had moeten zijn.																														

PM		<p>Waar is het saldo van baten en lasten voor de periode 2024-2026 op gebaseerd, zeker nu dit een duidelijke afwijking van het jaar 2023 betreft?</p>	<p>Het saldo van baten en lasten is jaarlijks lager a.g.v. hogere uitgaven ten opzichte van inkomsten op basis van de raming. Het structurele resultaat is in 2023 negatief vanwege 2 grote incidentele uitgaven, maar slaat vanaf 2024 om in een positief resultaat. Dit wordt veroorzaakt door een hogere algemene uitkering die deels gestort wordt in de algemene reserve.</p>
SGP	41	<p>Begraafrechten: in hoeverre stijgen de tarieven gezien de gewenste kostendekkendheid?</p>	<p>In het proces van kaderstelling in 2020 is over het onderwerp kostendekkendheid het volgende kader gesteld:</p> <p><i>‘We streven naar een kostendekkendheidspercentage van 80%, te realiseren binnen 3 jaar.</i></p> <p>Dit betekent dat vanaf 2021 naar een hogere kostendekkendheid (€ 100.000 in 3 jaar) wordt toegewerkt.</p> <p>Bij de bespreking van dit raads kader is nadrukkelijk aangegeven dat de verhoging van de kostendekkendheid een gevolg moet zijn van een besparing aan de ‘lastenkant’ en niet een verhoging aan de ‘batenkant’ (m.a.w. verhoging van de tarieven).</p> <p>Om deze besparing daadwerkelijk te realiseren is voor 2021 het budget voor onderhoud begraafplaatsen met € 33.000 verlaagd. Deze verlaging was mogelijk, aangezien jaarlijks uit genoemd budget o.a. het herstellen/vervangen van straatwerk werd betaald. Dit werk werd willekeurig en niet planmatig opgepakt; daar waar de nood het hoogst was werd wat straatwerk gedaan. In het in 2021 vastgestelde uitvoeringsplan begraafplaatsen is het noodzakelijk uit te voeren straatwerk inzichtelijk gemaakt en zijn de benodigde (investerings)bedragen beschikbaar gesteld.</p>

			<p>Voor de inspanningsverplichting van 2022 en 2023 (resp. € 33.000 en € 34.000) zijn mogelijkheden gevonden in onderstaand beleidskader:</p> <p><i>‘We zullen onderzoeken in hoeverre (her)inrichtingsmaatregelen op termijn kunnen bijdragen aan het verlagen van de onderhoudskosten zonder dat dit ten koste gaat van genoemd kwaliteitsniveau’.</i></p> <p>Kijkend naar de huidige urenbesteding worden veel uren besteed aan het onkruidvrij houden van grafvakken/-velden die bestaan uit zogenaamde ‘open grond’. Door op dergelijke vakken waar dit kan en logisch is een vorm van bodembedekking aan te brengen zal de onkruidgroei afnemen en worden uren bespaard. Een bodembedekking kan hierbij bestaan uit een halfverharding (fijn spilt of schelpen) of een beplanting.</p> <p>Vanuit het in 2021 vastgestelde beheerplan begraafplaatsen zijn budgetten beschikbaar gesteld om deze omvormingen te realiseren.</p>
--	--	--	--

Overige vragen

Partij	Pagina	Vraag	Antwoord
CU	-	Is er een tabel beschikbaar waaruit blijkt welke onderdelen uit de Kadernota zijn opgenomen in de begroting? Er is een nieuwe programma-indeling, maar daardoor is het wat lastiger zoeken waar alles gebleven is. Er is in de RIB van 5-9 wel een koppeling met de taakvelden gegeven, maar niet met de kadernota.	Deze tabel is niet beschikbaar. Het begrotingsproces start echter met het opstellen van de Kadernota en wijzigingen na de Kadernota worden in de Begroting in de tabel vanaf pagina 8 weergegeven. Daarmee kan worden gesteld dat alle in de Kadernota genoemde onderdelen ook zijn opgenomen in de Begroting, tenzij anders blijkt uit de genoemde tabel.